

Lokal læreplan – KRLE 10. trinn

Lærebok: Horisonter

Antall uker 5	Tema: <i>Katolsk og ortodoks kristendom</i>	Læringsstrategi Muntlig elevframføring To-kolonne Samtale Diskusjon Gruppearbeid IKT: Finne informasjon om katolsk og ortodoks kristendom på nettet	Lærebok. Annet lærestoff. Horisonter 10, s. 30-55 Bibliotek (katolsk og ortodoks kristendom)
Kompetansemål (direkte fra læreplanen)	Forklare hovedtrekk ved romersk-katolsk, ortodoks og protestantisk kristendoms-tradisjon		
Læringsmål	Du skal lære om: Kristendommens opprinnelse, utbredelse, hovedtrekket ved de ulike kirkesamfunn, kirkerommet og gudstjenesten		
Vurdering og egenvurdering: (VFL) Prøve Elever skriver en egenvurdering om sin kompetanse i dette emnet. (hva har de lært)			
Vurderingskriterier. Høy grad av måloppnåelse	Kunne forklare om/ gi oversikt over: Kristendommens opprinnelse, utbredelse, hovedtrekket ved de ulike kirkesamfunn, kirkerommet og gudstjenesten Kunne vise meget god evne til å sammenligne, se sammenhenger og vurdere kritisk katolsk, ortodoks og protestantisk kristendom Kunne i stor grad arbeide selvstendig med temaet		

Vurderingskriterier. Middels grad av måloppnåelse	<p>Kunne forklare noe om/ gi en viss oversikt over:</p> <p>Kristendommens opprinnelse, utbredelse, hovedtrekket ved de ulike kirkesamfunn, kirkerommet og gudstjenesten</p> <p>Kunne vise i noen grad evne til å sammenligne, se sammenhenger og vurdere kritisk katolsk, ortodoks og protestantisk kristendom</p> <p>Kunne i middels grad arbeide selvstendig i framstilling og refleksjon.</p>
Vurderingskriterier. Lav grad av måloppnåelse	<p>Eleven er i liten grad i stand til å forklare om/ gi oversikt over:</p> <p>Kristendommens opprinnelse, utbredelse, hovedtrekket ved de ulike kirkesamfunn, kirkerommet og gudstjenesten</p> <p>Kunne enkelt gjenfortelle/ gjengi noen korte fakta om katolsk, ortodoks og protestantisk kristendom</p>
Fra bibliotekplan	
Fra IKT plan	

Antall uker	Tema:	Læringsstrategi	Lærebok. Annet lærestoff.
3	<i>Tro og livssyn</i>		
Kompetansemål (direkte fra læreplanen)	<p>Forklare hva livssyn er, og vise hvordan livssyn kommer til uttrykk på ulike måter</p> <p>Forklare særpreget ved livssynshumanisme i forhold til religioner og andre livssynstradisjoner: likhetstrekk og grunnleggende forskjeller</p> <p>Drøfte ulike tekster som presenterer livssynshumanisme, og diskutere aktuelle spørsmål som opptar livssynshumanister</p> <p>Vise respekt for menneskers tros- og livssynsoppfatninger, ritualer, hellige gjenstander og steder.</p> <p>Beskrive hovedtrekk ved et livssyn utenom livssynshumanismen</p>		
Læringsmål	<p>Forklare hva livssyn er, og vise hvordan livssyn kommer til uttrykk i liv og død/ tro og håp, tanker om Gud og valg og verdier</p> <p>Vite særtrekk ved hinduismen, buddhismen, jødedommen, kristendommen, islam og livssynshumanismen og kunne sammenligne de grunnleggende tankene om livet innenfor disse retningene.</p> <p>Kunne tolke tekster fra verdensreligioner og livssynshumanismen</p> <p>Å bruke tekster som grunnlag til å diskutere likheter og forskjeller mellom ulike religioner og livssyn</p> <p>Diskutere aktuelle spørsmål om moral og lykke (se Fridtjof Nansen)</p>		
Vurdering og egenvurdering: (VFL)			
Vurderingskriterier. Høy grad av måloppnåelse	<p>Kunne forklare om/ gi oversikt over:</p> <p>Hinduismen, buddhismen, jødedommen, kristendommen, islam og livssynshumanismen</p> <p>Kunne vise meget god evne til å sammenligne, tolke og vurdere kritisk religiøse og livssynshumanistiske tekster</p> <p>Kunne i stor grad arbeide selvstendig med temaet</p> <p>Vise forståelse for ulike tros- og livssynsoppfatninger.</p>		
Vurderingskriterier. Middels grad av måloppnåelse	<p>Kunne forklare noe om/ gi en viss oversikt over:</p> <p>Hinduismen, buddhismen, jødedommen, kristendommen, islam og livssynshumanismen</p> <p>Kunne vise i noen grad evne til å sammenligne, tolke og vurdere kritisk religiøse og livssynshumanistiske tekster</p> <p>Kunne i middels grad arbeide selvstendig i framstilling og refleksjon.</p> <p>Kunne diskutere saklig ulike tros- og livssynsoppfatninger.</p>		

Vurderingskriterier. Lav grad av måloppnåelse	Eleven er i liten grad i stand til å forklare om/ gi oversikt over: Hinduismen, buddhismen, jødedommen, kristendommen, islam og livssynshumanismen Kunne enkelt gjenfortelle/ gjengi noe av innholdet i enkelte tekster Kunne aktivt lytte til andre menneskers tros- og livssynsoppfatninger.
Fra bibliotekplan	
Fra IKT plan	

Antall uker 4	Tema: <i>Bibelen</i>	Læringsstrategi Forelesning Samtale Høytlesing Muntlig Elevframføring Diskusjon	Lærebok. Annet lærestoff. Horisonter 10, s. 128-155 Bibliotek (Paulus) Filmen "Paulus" (deler)
Kompetansemål (direkte fra læreplanen)	Finne fram til sentrale skrifter i Bibelen og forklare forholdet mellom Det gamle og Det nye testamente Drøfte utvalgte bibeltekster fra profetene, den poetiske litteraturen og visdomslitteraturen, et evangelium og et Paulus-brev og forklare særpreg og hovedtanker i disse Drøfte ulike syn på Bibielen Innhente digital informasjon om og presentere aktuelle spørsmål som opptar mange kristne Beskrive og reflektere over særtrekk ved kunst, arkitektur og musikk knyttet til kristendommen		
Læringsmål	Du skal lære om Innholdet av det gamle og det nye testamentet Du skal lære om forskjellen mellom det gamle og det nye testamentet Du skal kunne drøfte dikt og ordtak i Bibelen, dvs. Salmenes bok og Salomos ordspråk Du skal lære om Apostelen Paulus og du skal kunne drøfte Filipperbrevet Du skal lære om det ondes problem, dvs. Job Du skal innhente digital informasjon om og presentere aktuelle spørsmål om landet Israel, David og Salomo og Paulus' rolle i kristendommen		
Vurdering og egenvurdering: (VFL)			
Vurderingskriterier. Høy grad av måloppnåelse	Forklare forholdet mellom det gamle og det nye testamentet. Drøfte og sammenligne utvalgte tekster.		
Vurderingskriterier. Middels grad av måloppnåelse	Finne fram til sentrale skrifter i Bibelen. Forklare hovedtanker og særtrekk ved utvalgte tekster.		
Vurderingskriterier. Lav grad av måloppnåelse	Gjenkjenne og plassere sentrale skrifter i det gamle og det nye testamentet. Ha noen faktakunnskaper om sentrale bibelske personer og utvalgte tekster.		
Fra bibliotekplan			
Fra IKT plan			

Antall uker 4	Tema: <i>Trossamfunn</i>	Læringsstrategi 4 muntlige elevpresentasjoner	Lærebok. Annet lærestoff. Horisonter 10, s. 182-209 Biblioteket (finne informasjon om hvert trossamfunn)
Kompetansemål (direkte fra læreplanen)	Innhente informasjon om og finne særtrekk ved noen religions- og trossamfunn lokalt og nasjonalt, herunder sikhisme, Bahá'í-religionen, Jehovas vitner og Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige' Utforske religioners stilling og særpreg i et land utenfor Europa med og uten digitale verktøy		
Læringsmål	Du skal lære om historien, troen, særtrekket, og spredningen av: Sikhismen Bahaireligionen Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige (Mormonene) Jehovas Vitner		
Vurdering og egenvurdering: (VFL)			
Vurderingskriterier. Høy grad av måloppnåelse	Vurdere og reflektere over særtrekk ved noen religions- og trossamfunn		
Vurderingskriterier. Middels grad av måloppnåelse	Finne særtrekk og gjøre rede for noen religions- og trossamfunn		
Vurderingskriterier. Lav grad av måloppnåelse	Kunne skaffe informasjon om ulike religions- og trossamfunn		
Fra bibliotekplan			
Fra IKT plan			

Antall uker	Tema:	Læringsstrategi	Lærebok. Annet lærestoff.
3	<i>Religion, vitenskap og religionskritikk</i>	Muntlig elevpresentasjon Diskusjon Forelesing	Horisonter 10
Kompetansemål (direkte fra læreplanen)	Reflektere over forholdet mellom religion, livssyn og vitenskap Presentere eksempler på religionskritikk fra ulike livssynstradisjoner		
Læringsmål	<p>Du skal lære om forholdet mellom religion, livssyn og vitenskap i fortiden og i dag</p> <p>Du skal lære om 4 ulike syn på forholdet mellom religion og vitenskap: 1) Nei til all religion, 2) Konflikt med deler av vitenskapen, 3) Religion og vitenskap handler om forskjellige ting, 4) Enhet mellom vitenskap og religion</p> <p>Du skal lære om Religionskritikk i fortiden (Lukrets og religionskritikk i buddhismen)</p> <p>Du skal lære om moderne religionskritikk (Europa under opplysningstiden på 1700-tallet)</p> <p>Du skal lære om forskjellige eksempler på religionskritikk fra ulike livssyn: Vitenskap og fornuft, Religionens virkning i samfunnet (Karl Marx), Religion og undertrykkelse av kvinner, Religion som forårsaker krig, hat, angst og ufrihet</p>		
Vurdering og egenvurdering: (VFL)			
Vurderingskriterier. Høy grad av måloppnåelse	<p>Drøfte utvalgte tekster fra religionenes skrifttradisjon.</p> <p>Kunne drøfte, begrunne og vurdere ulike syn på Bibelen.</p> <p>Reflektere over, og ta stilling til temaer der religion, livssyn og vitenskap har ulike/like synspunkter.</p>		
Vurderingskriterier. Middels grad av måloppnåelse	<p>Forklare innholdet i utvalgte tekster fra religionenes skrifttradisjon.</p> <p>Presentere og sammenligne ulike syn på Bibelen</p> <p>Sammenligne temaer der religion, livssyn og vitenskap har ulike/like synspunkter.</p>		
Vurderingskriterier. Lav grad av måloppnåelse	<p>Gjenkjenne enkelte tekster fra religionenes skrifttradisjon.</p> <p>Vite at det finnes ulike syn på Bibelen og kunne liste opp disse.</p> <p>Gi eksempler på temaer der religion, livssyn og vitenskap har ulike/like synspunkter</p>		
Fra bibliotekplan			
Fra IKT plan			

Antall uker	Tema:	Læringsstrategi	Lærebok. Annet lærestoff.
1	<i>Å krysse grenser</i>	Forelesning Notatskriving	Horisonter 10
Kompetansemål (direkte fra læreplanen)	<p>Drøfte kristendommens betydning for kultur og samfunnsliv.</p> <p>Utforske kristendommens stilling og særpreg i et land utenfor Europa og drøfte spørsmål knyttet til kristen misjon, humanitært arbeid og økumenisk virksomhet. (Kan bruke digitale verktøy)</p> <p>Diskutere aktuelle spørsmål som oppstår i møte mellom religion, kultur og samfunn.</p>		
Læringsmål	<p>Du skal lære om misjonens utgangspunkt (Matt 28, 18 – 20 misjonsbefaling)</p> <p>Du skal lære om positive og negative sider ved misjonsarbeid gjennom historien</p> <p>Du skal vite noe om humanitært arbeid der omsorg, respekt og rettferdighet står sentralt (Johannes 13, 15)</p>		
Vurdering og egenvurdering: (VFL)			
Vurderingskriterier. Høy grad av måloppnåelse	<p>Drøfte og reflektere over kristendommens betydning for kultur og samfunnsliv.</p> <p>Drøfte spørsmål knyttet til kristen misjon, humanitært arbeid og økumenisk virksomhet.</p> <p>Drøfte og vise innsikt i aktuelle spørsmål som viser sammenhenger mellom religion, kultur og samfunn.</p>		
Vurderingskriterier. Middels grad av måloppnåelse	<p>Gjøre rede for hvordan kristendommen har påvirket kultur og samfunnsliv.</p> <p>Utforske kristendommens særpreg og stilling i et land utenfor Europa.</p> <p>Diskutere aktuelle spørsmål som viser sammenhenger mellom religion, kultur og samfunn.</p>		
Vurderingskriterier. Lav grad av måloppnåelse	<p>Gi eksempler på kristendommens betydning for kultur og samfunnsliv.</p> <p>Innhente informasjon om kristendommens stilling og særpreg i et land utenfor Europa.</p> <p>Vise noen eksempler på sammenhenger mellom religion, kultur og samfunn.</p>		
Fra bibliotekplan			
Fra IKT plan			

Antall uker 2	Tema: <i>Religiøse strømninger i vår tid</i>	Læringsstrategi Muntlig elevframføring Samtale Diskusjon	Lærebok. Annet lærestoff. Horisonter 10
Kompetansemål (direkte fra læreplanen)	Gjøre rede for nye religiøse bevegelser og samtale om ulike former for nyreligiøs og naturreligiøs praksis, herunder urfolks naturreligion		
Læringsmål	Du skal kunne forklare hva "nyreligiøsitet" betyr Du skal kunne gjøre rede for historien av nyreligiøsitet Du skal lære om to typer nyreligiøsitet Du skal lære om tenkemåter og fremgangsmåter i alternativbevegelser Du skal lære om fornyelsen av gamle naturreligioner		
Vurdering og egenvurdering: (VFL)			
Vurderingskriterier. Høy grad av måloppnåelse	Utveksle meninger om ulike former for nyreligiøs og naturreligiøs praksis.		
Vurderingskriterier. Middels grad av måloppnåelse	Finne relevant informasjon om nye religiøse bevegelser og naturreligiøs praksis, og strukturere dette.		
Vurderingskriterier. Lav grad av måloppnåelse	Kunne finne fakta om nye religiøse bevegelser.		
Fra bibliotekplan			
Fra IKT plan			

Antall uker	Tema:	Læringsstrategi	Lærebok. Annet lærestoff.
4	<i>Valg, ansvar og utfordringer</i>	Forelesning Samtale Diskusjon Muntlig elevframføring Gruppearbeid	Horisonter 10
Kompetansemål (direkte fra læreplanen)	<p>Presentere noen betydningsfulle filosofer og diskutere deres ideer</p> <p>Reflektere over filosofiske temaer knyttet til identitet og livstolkning, natur og kultur, liv og død, rett og galt</p> <p>Gjøre rede for begrepene etikk og moral og bruke etisk analyse med utgangspunkt i grunnleggende etiske tenkemåter</p> <p>Drøfte verdivalg og aktuelle temaer i samfunnet lokalt og globalt: sosialt og økologisk ansvar, teknologiske utfordringer, fredsarbeid og demokrati</p> <p>Drøfte etiske spørsmål knyttet til menneskeverd og menneskerettigheter, likeverd og likestilling, blant annet ved et utgangspunkt i kjente forbilder.</p> <p>Føre dialog med andre om sammenhenger mellom etikk, religioner og livssyn.</p> <p>Reflektere over forholdet mellom religion, livssyn og vitenskap</p>		
Læringsmål	<p>Ulike måter å tenke på om rett og galt (Konsekvensetikk, pliktetikk, moralske holdninger, ansvarsetikk)</p> <p>Viktige moralfilosofer som Sokrates, Aristoteles, Immanuel Kant, John Stuart Mill, Hans Jonas</p> <p>Ansvar for vår felles framtid på jorda</p> <p>Økosofi – begrepet/ Økosofi som livssyn, Arne Næss</p>		
Vurdering og egenvurdering: (VFL)			
Vurderingskriterier. Høy grad av måloppnåelse	<p>Sammenligne og drøfte betydningsfulle filosofer og ideer.</p> <p>Reflektere over drøfte filosofiske temaer knyttet til identitet og livstolkning, natur og kultur, liv og død, rett og galt.</p> <p>Gjør rede for begrepene etikk og moral, og bruke etisk analyse med utgangspunkt i grunnleggende etiske tenkemåter.</p> <p>Drøfte hvordan et verdigrunnlag kan komme til uttrykk i aktuelle samfunnsmessige problemstillinger.</p>		

	<p>Reflektere over, og saklig drøfte etiske problemstillinger knyttet til menneskeverd og menneskerettigheter, likeverd og likestilling.</p> <p>Drøfte og vise innsikt i sammenhenger mellom etikk, religioner og livssyn.</p>
<p>Vurderingskriterier. Middels grad av måloppnåelse</p>	<p>Presentere noen betydningsfulle filosofer, og gjøre rede for deres ideer.</p> <p>Utveksle meninger om filosofiske temaer knyttet til identitet og livstolkning, natur og kultur, liv og død, rett og galt.</p> <p>Beskrive begrepene etikk og moral med egne ord, og komme med egne eksempler på grunnlegende tenkemåter.</p> <p>Ta stilling til aktuelle samfunnsmessige problemer knyttet til verdivalg.</p> <p>Ta stilling til ulike etiske problemstillinger knyttet til menneskeverd og menneskerettigheter, likeverd og likestilling.</p> <p>Diskutere sammenhenger mellom etikk, religioner og livssyn.</p>
<p>Vurderingskriterier. Lav grad av måloppnåelse</p>	<p>Kjenne til noen betydningsfulle filosofer og deres ideer.</p> <p>Ha kjennskap til filosofiske temaer knyttet til identitet og livstolkning, natur og kultur, liv og død, rett og galt.</p> <p>Ha kjennskap til begrepene etikk og moral.</p> <p>Gi eksempler på aktuelle samfunnsmessige problemer.</p> <p>Gi noen eksempler på etiske problemstillinger.</p> <p>Vise noen eksempler på sammenhenger mellom etikk, religioner og livssyn.</p>
Fra bibliotekplan	
Fra IKT plan	

Antall uker	Tema: <i>Ungdomstid og seksualitet</i>	Læringsstrategi Skriftlig oppgave Samtale Diskusjon	Lærebok. Annet lærestoff. Horisonter 10
Kompetansemål (direkte fra læreplanen)	Reflektere over etiske spørsmål knyttet til mellommenneskelige relasjoner, familie og venner, samliv, heterofili og homofili, ungdomskultur og kroppskultur.		
Læringsmål	Nye roller, nye muligheter, nye utfordringer i ungdomsalderen Ungdom og seksualitet Trakassering og misbruk		
Vurdering og egenvurdering: (VFL)			
Vurderingskriterier. Høy grad av måloppnåelse	Reflektere over, og saklig drøfte etiske spørsmål knyttet til mellommenneskelige relasjoner, familie og venner, samliv, heterofili og homofili, ungdomskultur og kroppskultur.		
Vurderingskriterier. Middels grad av måloppnåelse	Utveksle meninger knyttet til mellommenneskelige relasjoner, familie og venner, samliv, heterofili og homofili, ungdomskultur og kroppskultur.		
Vurderingskriterier. Lav grad av måloppnåelse	Gi eksempler på etiske spørsmål knyttet til mellommenneskelige relasjoner, familie og venner, samliv, heterofili og homofili, ungdomskultur og kroppskultur.		
Fra bibliotekplan			
Fra IKT plan			

